

L'Aquelarre de Cervera

Una anàlisi sobre
l'impacte econòmic

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

DEPARTAMENT DE CULTURA
Secretaria General
Direcció General de Cultura Popular i Tradicional

Autor
Toni González
ESCENA INTERNACIONAL BCN

Coordinació
Marta Llatcha
Oriol Cendra

Documentació
Rosa Martí

Correcció
Joana Roch

Disseny gràfic
Santi Pau

Dipòsit legal
B-0000-2013

Creative Commons

Els continguts d'aquest treball estan subjectes
a una [licència de Creative Commons](#)

El treball es tancà el novembre de 2012

0. Sumari

1. INTRODUCCIÓ / 4
2. VALORACIÓ GENERAL / 5
3. RESUM DE DADES I DE RESULTATS / 8
4. L'AQUELARRE / 10
 - 4.1. Origen i història
 - 4.2. Les activitats
 - 4.3. La Fira del Gran Boc
5. L'IMPACTE SOCIAL I CULTURAL DE L'AQUELARRE / 13
6. IMPACTE ECONÒMIC I ESTRUCTURA ECONÒMICA DE LA SEGARRA / 15
7. RECOMPTE DELS ASSISTENTS / 17
 - 7.1. Total assistents
 - 7.2. Recompte divendres
 - 7.3. Recompte dissabte
 - 7.4. Recompte diumenge
8. IMPACTE ECONÒMIC VINCULAT / 28
 - 8.1. Dades obtingudes de l'enquesta als assistents
 - 8.1.1. Perfil dels participants
 - 8.1.2. Despesa mitjana diària
 - 8.1.3. Pautes de consum dels assistents
 - 8.1.4. Allotjaments
 - 8.2. Càlcul de l'impacte econòmic vinculat
9. IMPACTE DIRECTE / 33
10. IMPACTE INDUÏT / 34
11. IMPACTE ECONÒMIC TOTAL / 35
12. IMPACTE ECONÒMIC DE LA FIRA DEL GRAN BOC / 36
 - 12.1. Assistents a la Fira
 - 12.2. Espais més visitats
 - 12.3. Dades de consum
13. IMPACTE ECONÒMIC PER SECTORS I CONTRIBUCIÓ AL PIB COMARCAL / 40
 - 13.1. Ingressos per sectors
 - 13.1.1. Contribució visitants de fora de la Segarra
 - 13.1.2. Contribució dels veïns de la Segarra
 - 13.2. Contribució de l'Aquelarre al PIB de la Segarra
 - 13.3. Factor multiplicador de la despesa pública
14. DADES DEMOGRÀFIQUES DEL PÚBLIC ASSISTENT / 44
 - 14.1. Procedència
 - 14.2. Edats
 - 14.3. Acompanyants
 - 14.4. Perfil general visitants a l'Aquelarre
15. ANNEX 1.- Les entrevistes / 48
16. ANNEX 2.- La fitxa tècnica i el formularis de les enquestes / 50
17. ANNEX 3.- Bibliografia i altres referències / 53

1. INTRODUCCIÓ

Presentem un document d'anàlisi i valoració de l'impacte econòmic de l'esdeveniment de cultura popular i tradicional l'Aquelarre de Cervera. Aquest treball s'ha realitzat a partir de les entrevistes, enquestes i dades obtingudes a Cervera els mesos de juliol i agost de 2012.

Les entrevistes i l'enquesta als assistents a l'Aquelarre han estat la base del treball (vegeu annexos 1 i 2).

S'han fet 23 entrevistes a una selecció representativa de persones vinculades a la vida cultural, social i econòmica de Cervera i la Segarra. A partir d'aquestes, s'han pogut recollir opinions i experiències de la gent que ha viscut el dia a dia del seu desenvolupament econòmic i cultural.

Les enquestes als assistents a l'Aquelarre han estat també una font important d'informació. Amb el suport de l'Ajuntament de Cervera i la direcció de la Fira del Gran Boc, s'han pogut fer 438 entrevistes el divendres, el dissabte i el diumenge de l'Aquelarre. Aquestes han proporcionat les dades indispensables per calcular l'impacte econòmic i altres de necessàries per conèixer en profunditat la realitat dels visitants durant aquests dies de festa popular.

Els càlculs de l'impacte econòmic s'han fet utilitzant com a base el *Protocol d'avaluació de l'impacte econòmic d'esdeveniments i institucions culturals* dels professors de la Universitat de Girona Modest Fluvià Font (investigador responsable), Ricard Rigall i Torrent i Albert Saló Mayolas, i editat pel Gabinet Tècnic del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Aquesta metodologia s'ha complementat amb la considerable bibliografia disponible (vegeu annex 3) i amb l'ajut dels tècnics del Gabinet Tècnic del Departament de Cultura, del Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona i de la Universitat Oberta de Catalunya.

Els resultats del treball tècnic són prou concloents i demostren la relació estreta que hi ha entre les festes populars, la cultura, la participació ciutadana i l'economia a la comarca de la Segarra. Confirment la validesa de la metodologia utilitzada i obren vies per universalitzar els càlculs dels impactes econòmics a altres esdeveniments de cultura popular i tradicional similars de Catalunya. Aquest treball mostra que la cultura, a més dels valors que té per ella mateixa, col·labora al desenvolupament social i econòmic de la comarca de la Segarra.

El treball tècnic està estructurat en dues parts principals. La primera recull valoracions de tipus qualitatiu i descripcions inspirades en les entrevistes i la bibliografia obtinguda de la Segarra. La segona part és de tipus quantitatiu i recull els càlculs fets per obtenir els valors de l'impacte econòmic.

Per finalitzar, cal agrair la bona disposició de totes les persones que han col·laborat en el treball tècnic. Especialment s'ha d'agrair a l'Ajuntament de Cervera el suport que ha prestat per fer les enquestes, facilitant en tot moment tota la informació i els contactes que se li han demanat. També cal agrair la bona predisposició i l'ajut a les persones representants de les entitats de cultura popular i tradicional de Cervera, organitzacions gremials i empresaris amb qui s'ha contactat.

2. VALORACIÓ GENERAL

L'Aquelarre de Cervera forma part de les noves manifestacions festives i populars que van sorgir a Catalunya durant el període de transició de la dictadura a la democràcia. Des de l'any 78 i sense perdre els seus trets característics, s'han anat succeint any rere any les diferents edicions. Molt probablement, aquesta constància i el suport que des del principi ha tingut de bona part de la població de Cervera han permès que avui es pugui considerar que l'Aquelarre té un impacte que va més enllà del pur entreteniment festiu. L'Aquelarre, com es veurà en aquest treball tècnic, té un impacte econòmic considerable i, a més, el seu impacte cultural i social a la ciutat de Cervera no és menor respecte del moviment econòmic que genera.

Les 19.811 persones que participen a les activitats de divendres, dissabte i diumenge de l'Aquelarre gaudeixen d'una festa organitzada i protagonitzada pels veïns de Cervera. Una festa que han inventat ells i que han preparat durant tot l'any per donar-li vida i color. Una festa basada en tradicions de foc i en elements artístics, teatrals i musicals, executada majoritàriament per persones amateurs que l'únic benefici que obtenen és treballar perquè a la seva ciutat es visqui la cultura sense desvincular-la de les arrels del seu poble i d'una convivència harmoniosa.

Amb aquests ingredients, l'Aquelarre atreu molts visitants de fora de la comarca. El 62% dels espectadors que hi acudeixen vénen de fora de la Segarra i aporten a Cervera ganes de compartir la festa, de viure un fet insòlit i, indirectament, gasten diners als comerços, els bars, els restaurants i els allotjaments de la comarca. Del total, el 24% dels visitants es queden a dormir a la zona i el 35% van i vénen el mateix dia a les seves localitats d'origen.

La majoria dels visitants que es queden a dormir ho fan a les cases particulars (46%) o al càmping en acampada lliure (33%). Molt probablement si l'oferta hotelera fos més elevada, es quedarien més persones allotjades en hotels i hostals, i més dies, però malauradament l'oferta hotelera és escassa a la comarca i només s'allotgen als establiments hotelers el 17% dels visitants.

Els visitants que vénen de fora deixen a la ciutat 461.425 euros que, sumats als vora 71.000 euros que deixa l'organització de la festa a la comarca i a l'efecte multiplicador que tenen els diners injectats a la zona, fan que l'Aquelarre generi un impacte econòmic de 761.337 euros. Un valor gens menyspreable que representa el 0,063% del PIB generat a la comarca de la Segarra durant tot un any i que multiplica per 6 la despesa que fan les institucions públiques a la festa.

Però l'Aquelarre té alguns ingredients que fan que el seu impacte vagi més enllà del que és només l'econòmic. La participació dels ciutadans de Cervera com a voluntaris és molt elevada. La ciutat es caracteritza pel fet que té un moviment associatiu molt desenvolupat i una gran part d'aquest es vincula a entitats de cultura popular i tradicional. Gairebé totes aquestes entitats participen en l'Aquelarre i els seus membres són els actors, els músics, els diables, els tècnics o els bàrmans de la festa. En total participen a l'Aquelarre més de 300 persones vinculades a entitats de cultura popular i tradicional, a més de persones d'entitats socials i esportives que es fan càrrec de serveis bàsics de la festa com són les barres dels bars al carrer. També tenen un protagonisme rellevant els grups professionals d'arts escèniques de Cervera, nombrosos i indispensables a la direcció dels espectacles de la festa.

L'impacte de l'Aquelarre a Cervera és força demostratiu de com la cultura i l'economia poden anar de la mà i complementar-se. La ciutat participa mitjançant els grups de cultura popular i tradicional en moltes activitats culturals i artístiques. En fer-ho, cal destacar la vitalitat de la societat civil

organitzada en entitats i associacions que apleguen una bona part dels ciutadans més actius de la ciutat. L'impacte de tot aquest associacionisme, la formació i cohesió social que genera tenen un valor difícil de mesurar, però que, sens dubte, és altament beneficiós. El capital social que representen els grups artístics de teatre, música, diables, geganters, etc. conforma una espessa xarxa social local de relacions i esperit creatiu que necessàriament ha de tenir repercussió en el desenvolupament de la societat on estan arrelats.

Que l'Aquelarre hagi sobreviscut al pas del temps i conservi una salut de ferro resideix en el fet que diverses vegades a la seva història ha sabut reinventar-se. Un dels fets clau va ser el naixement de la Fira del Gran Boc, un espai d'intercanvi, venda, tast i reflexió al voltant de l'esoterisme i les teràpies alternatives. Aquest espai és el més visitat de la festa i el punt de trobada de totes les persones vinculades i visitants. La Fira ha donat a l'Aquelarre un valor afegit que no tenia, diversificant més les activitats i adaptant-les per a un nou públic més ampli i especialitzat. Un altre fet important ha estat l'Aquelarret, activitat formativa i participativa per als nens de Cervera, que es converteixen en protagonistes i futurs valedors de la festa.

La darrera millora introduïda aquest any ha estat la Casa d'Estiu del Mascle Cabró, un espai per a les persones que vulguin veure els espectacles d'invocació del mascle cabró i els concerts de Cal Racó amb comoditat. Una iniciativa més per assegurar la diversitat de públic i permetre que persones que no gaudeixen de les aglomeracions i que tenen un cert poder adquisitiu es puguin sumar a la festa.

En definitiva, l'Aquelarre no para de moure's; va adaptant-se a noves geometries que li permeten, sense perdre el seu esperit original, transformar les seves activitats i els continguts per acollir un univers de més gran diversitat on ha de tenir cabuda tot tipus de públic. Sens dubte, aquestes mesures van en la direcció adequada perquè l'impacte econòmic i social de l'Aquelarre vagi creixent per aconseguir que a Cervera i la Segarra es creï un esdeveniment cultural beneficiós per als ciutadans de Cervera, els visitants i els negocis locals.

Cal dir que no tothom a Cervera està d'acord amb aquest plantejament de festa. També hi ha veus que no consideren l'impacte de la festa de l'Aquelarre suficientment valuós com per justificar els inconvenients que genera.

Certament no s'ha detectat que aquestes veus siguin majoritàries, però cal tenir-les en compte ja que representen un sector de la societat local descontenta. En tota festa popular massiva hi ha un impacte negatiu en la població que cal abordar. Persones entrevistades afirmen que el tipus de públic que assisteix a l'Aquelarre és de *calimotxo* i *bocata*. Dit d'una altra manera, consideren que una part considerable del públic visitant no consumeix a la ciutat, que porta la beguda i el menjar de fora o el compra al comerç de les grans cadenes. Consideren que aquesta situació ha anat millorant en els darrers anys, però que encara queda un bon nombre d'aquest tipus d'assistents que aporta molt poc impacte econòmic i que pot generar situacions de risc pel que fa a petits fets delictius.

En general un gran esdeveniment com l'Aquelarre genera distorsions a la ciutat relacionats amb la neteja, la congestió del trànsit, el consum excessiu d'alcohol, el soroll i el deteriorament del mobiliari urbà. El gran debat mai finalitzat és si els impactes positius de l'Aquelarre, socials, culturals i econòmics, compensen els impactes negatius. Probablement aquest treball tècnic i els resultats que aporta permetin reflexionar sobre elements clau de l'impacte de l'Aquelarre de manera que es pugui fer balanç amb arguments sòlids entre els beneficis i els desavantatges que la festa aporta.

En el futur, l'impacte econòmic pot augmentar en la mesura que l'Aquelarre sigui capaç d'atreure un major nombre de persones de fora de l'àrea d'influència i que aquests allarguin la seva estada a la comarca més enllà dels dies que dura la festa; també, que aconseguixi un perfil de visitants amb capacitat de despesa més elevada, que la comarca desenvolupi una oferta d'allotjament més àmplia i que l'organització concentri més la seva despesa en l'economia local.

3. RESUM DE DADES I DE RESULTATS

A continuació s'enumeren els resultats principals del treball:

1. Les dades per conèixer el perfil dels visitants i calcular els impactes econòmics s'han obtingut a partir de **438 enquestes** fetes als assistents de l'Aquelarre, el divendres, el dissabte i el diumenge. L'error mostral resultant és del **4,63%**.
2. El recompte dels assistents s'ha fet a partir de fotografies dels assistents als diferents espais d'activitat de l'Aquelarre.

Recompte d'assistents

3. El total d'assistents el divendres, el dissabte i el diumenge de l'Aquelarre han estat **19.811 persones**.
4. Aquests van ser: **2.732 el divendres, 12.556 el dissabte i 4.523 el diumenge**.
5. El **59% dels assistents** eren de fora de la Segarra i el **41% veïns de Cervera** i la Segarra.
6. Del total de participants a l'Aquelarre, el **24% van pernoctar** a la Segarra i el **35% van arribar i marxar** el mateix dia.

Impacte econòmic

7. L'impacte econòmic total de l'Aquelarre 2012, en termes de producció, a la zona d'influència de la Segarra, ha estat de **761.338 euros**.
8. D'aquests, l'impacte econòmic vinculat (degut a la despesa dels visitants) ha estat de **461.426 euros**. L'impacte directe (degut a les despeses de l'organització de l'esdeveniment) ha estat de **70.978 euros**. L'impacte induït (no atribuïble directament a l'acte) ha estat de **228.934 euros**.
9. El valor afegit brut incorporat a la zona d'influència ha estat de **361.502 euros**.
10. Els llocs de treball generats a la zona d'influència han estat **9,35 llocs de treball**.
11. L'impacte econòmic de l'Aquelarre correspon al **0,063% del PIB** anual de la comarca de la Segarra.
12. La festa de l'Aquelarre multiplica en impacte econòmic a la comarca de la Segarra gairebé **6 vegades** la inversió que fan les institucions públiques a la festa.
13. La despesa mitjana per dia dels assistents a l'Aquelarre ha estat de **29,43 euros**. La dels visitants amb pernoctació, de **41,05 euros**; la dels visitants sense pernoctació, de **27,90 euros**, i la dels veïns de la Segarra, de **24,07 euros**.
14. La majoria de participants (**75,80%**) utilitzà els serveis de restauració de la ciutat i la barra dels bars de la festa. La Fira del Gran Boc se situa en segon lloc, amb el **62,10%** de participants que van utilitzar els seus serveis.
15. La major part de la despesa dels visitants va tenir lloc al sector de la restauració (**superior al 50% de despesa**). En segon lloc, la despesa principal que fan els visitants és a la Fira del Gran Boc, tot i que els visitants amb pernoctació redueixen

la seva despesa a la Fira per incrementar la proporció de despesa en allotjament i comerç.

16. El sector de la restauració és el que més ingressos té a la festa. Dels visitants de fora la Segarra **la restauració ingressa 250.424 euros**. En segon lloc es troba la Fira del Gran Boc, **que ingressa 114.353 euros**.
17. Els veïns de Cervera i comarca gasten a la festa de l'Aquelarre **195.966 euros**.
18. Els veïns de Cervera i comarca hi **gasten el 67%** del seu pressupost en restauració. La Fira del Gran Boc té el segon lloc, amb el **24%** del seu pressupost.

Dades demogràfiques

19. La majoria dels visitants provenen de les **comarques de Barcelona (46%)**, seguits pels de les **comarques de Lleida (30%)**. D'altra banda, la presència de persones procedents de l'Estat espanyol i de fora de l'Estat és molt baixa.
20. L'edat mitjana dels assistents a l'Aquelarre ronda els **38 anys**, tant en homes com en dones.
21. Els visitants que **es queden a dormir ho fan majoritàriament en cases particulars** (de familiars i amics o segones residències, **46% dels visitants**), al càmping o en acampada lliure el **33% dels visitants**. Només el **17%** s'allotja en establiments hotelers o cases rurals de la comarca.
22. Amb una mitjana de **2,39 nits de pernoctació** a Cervera i comarca, el públic de l'Aquelarre allarga la seva estada poc més de les dues nits de la festa.

Fira del Gran Boc

23. La Fira del Gran Boc és l'espai preferit dels assistents a l'Aquelarre, i és visitada pel **95%** d'aquests.
24. El total de persones que van visitar la Fira van ser **28.584; 20.760 el dissabte i 7.824 el diumenge**.
25. Els participants a l'Aquelarre visiten la Fira un total d'**1,73 vegades**. Així, el total de visitants únics a la Fira va ser de **16.523 persones**.
26. Una alta proporció de visitants (entre el **70%** i el **80%** aproximadament) visita el Mercat d'Artesania, el de Productes Esotèrics i el Mercat d'Alimentació, amb poca diferència entre ells. Per darrere, al voltant del **40%** dels visitants participa en les conferències i tallers, i en les teràpies.
27. El **62%** d'assistents a l'Aquelarre manifesta que consumeix als espais de la Fira.

4. L'AQUELARRE

4.1 Origen i història

La festa de l'Aquelarre té una història relativament curta. Com moltes festes populars a Catalunya, els seus orígens es remunten al període de la transició democràtica. Va ser l'any 1978 quan l'Assemblea de Joves de Cervera reaccionà contra el model de festes que es feia llavors i van proposar un model propi. Concretament van proposar canviar la del barri de Sant Joan, que comprèn la plaça Major i part del carrer Major. En no ser ben rebuda aquesta iniciativa, els joves van decidir fer la seva al veí carreró de les Bruixes.

Com no podia ser d'altra manera, aquest nom tan marcat va proporcionar la inspiració per anomenar la festa *aquelarre* o «reunió de bruixes». A més, calia que tingués uns trets característics, no religiosos, que reivindicassin la festa per la festa i redescobrissin el carreró de les Bruixes per als ciutadans de Cervera. Al carreró i als cellers que hi ha en tot el recorregut s'hi feia ball i cinema, hi havia bruixes i bruixots que llegien el tarot, o simplement la gent hi passejava.

A la cinquena edició es van començar a detectar senyals de canvi. El grup d'animació local, La Matraca, va prendre la direcció i desplaçà alguna de les activitats a la plaça Major, a més de definir els primers elements teatrals de l'Aquelarre. Amb l'èxit de públic, el carreró de les Bruixes es va quedar petit. L'any 1984 surt a escena el mascle cabró i la cercavila de bruixes, diables, dracs, cuques, etc. que donen el permís per a l'obertura de les activitats com els balls, el rock, el correfoc, etc. En aquesta edició es va definir l'esquema de festa que s'ha anat mantenint en els anys successius. Però potser l'element més important d'aquests moments el va proporcionar La Matraca, que va introduir a la festa un fort component teatral i de dramatúrgies de carrer. Aquest fet ha permès a l'Aquelarre mantenir la bona sintonia entre esdeveniment cultural i artístic, i festa popular.

Un altre fet característic es va començar també a definir en aquesta època de La Matraca. L'èxit assolit de participació ciutadana va ser tan gran que La Matraca va haver de demanar ajut per a l'organització a altres entitats de cultura popular i tradicional de Cervera. Així és com es va consolidar una festa on la participació és també un dels signes distintius i de gran relleu.

Amb alts i baixos l'Aquelarre s'ha anat succeint any rere any. A partir del 1990 es va definir un protocol de festa de compliment obligat per a les diferents direccions artístiques, entitats i institucions involucrades. Els trets característics que han quedat són el teatre, el foc, la música i la gresca. Tot això fet per la gent de Cervera agrupada en entitats i grups de cultura popular i tradicional de què la localitat gaudeix en una quantitat i varietat remarcable.

4.2 Les activitats

En els darrers anys, l'Aquelarre ha anat creixent en dies i activitats. D'una banda, ara comença el dimarts de la darrera setmana d'agost i acaba el diumenge. Tot i que divendres, dissabte i diumenge són els dies on es concentra majoritàriament l'activitat i la presència de persones de fora la comarca, de dimarts a dijous les activitats a poc a poc es van multiplicant, això sí, dirigides especialment a la població local.

D'altra banda el dissabte i el diumenge s'han anat incorporant noves iniciatives que fan que el creixement no es dirigeixi cap al costat més multitudinari, sinó que obri noves vies. Aquí cal parlar de la Fira del Gran Boc, on la festa es desplaça al recinte de l'antiga Universitat, i l'Aquelarret, que assegura que els elements de cultura popular i tradicional que s'han desenvolupat al voltant de l'Aquelarre perdurin i es reproduïxin en noves generacions de diables, grallers i percussionistes.

Sens dubte el nucli principal de la festa se situa el dissabte al vespre fins a la matinada. Els elements principals d'aquest dia giren al voltant de la cercavila i els posteriors tres actes o invocacions al mascle cabró que actualment tenen lloc a la plaça de Cal Racó, a l'extrem del nucli històric. Tot al voltant dels espectacles a Cal Racó, les places del barri antic i de zones properes s'omplen de música i foc. Actualment són sis places les que el dissabte a la nit programen diferents gèneres de música i concerts durant tota la nit. Les més de 12.000 persones que visiten Cervera aquesta tarda-nit van recorrent tots els seus espais amb visites obligades a la Fira del Gran Boc i als espectacles de Cal Racó.

El divendres comencen les activitats que considerem, a efectes d'aquest estudi, obertes als visitants de fora. Aquesta nit vora 2.800 persones omplen de gom a gom el perímetre de la plaça Major on es concentra l'activitat.

Finalment, el diumenge l'activitat es trasllada a la plaça de la Universitat i dintre el seu recinte, on tot gira al voltant de la Fira del Gran Boc i les diferents activitats que allí es fan. El diumenge visiten la Fira més de 4.500 persones de Cervera i de gairebé totes les comarques de Catalunya.

4.3 La Fira del Gran Boc

Fora del protocol festiu i d'espectacles de l'Aquelarre, la Fira del Gran Boc ha estat el principal desenvolupament de la festa. L'any 1998 va tenir lloc la primera edició i fins llavors no ha deixat de consolidar-se, fins a constituir-se com un segon pol d'atracció de públic local i visitant. Un pol que dona credibilitat i rigor a la festa i una via d'impacte econòmic més enllà de la dels bars i entrepans, pròpia de les manifestacions festives al voltant dels concerts, balls i cercaviles. A més, permet allargar l'Aquelarre fins a diumenge.

La Fira obre les seves portes dissabte tarda i nit, i diumenge. I el diumenge és l'única protagonista de les activitats de l'Aquelarre. Dintre el recinte de l'antiga Universitat i a l'exterior d'aquest es despleguen paradetes i estands diversos. N'hi ha d'activitats esotèriques, de venda d'artesanía i d'alimentació. Aquest any s'han muntat un total de 90 paradetes de les quals 26 han estat d'activitats esotèriques, 42 de venda d'artesanía i d'altres

productes i 22 d'alimentació.

A més de la venda i serveis d'esoterisme, la Fira organitza xerrades i tallers tots referents al món esotèric i a les teràpies naturals o alternatives. A més, a partir d'aquest any s'ha iniciat la secció de teràpies naturals on professionals d'aquest àmbit ofereixen els seus serveis als visitants en diferents línies de massatges i teràpies reparadores.

La Fira ha adquirit una popularitat considerable. Aquest fet es justifica perquè ofereix alternatives de gaudi per a persones de totes les edats, té una línia de treball perfectament definida i està organitzada amb criteri professional, independent de les altres activitats de l'Aquelarre. És l'espai preferit pels visitants de l'Aquelarre, el 95% dels quals manifesten que el visiten fins i tot més d'una vegada. Per la Fira circulen durant els dos dies 28.500 persones que es reparteixen entre els seus espais i activitats.

Cal constatar que la Fira és l'únic espai de l'Aquelarre que presenta per ella mateixa un saldo econòmic positiu, el qual permet finançar altres activitats de la festa de Cervera. A més, el conjunt de paradistes tenen un volum d'ingressos a partir de les vendes dels seus productes i serveis al voltant de 114.300 euros en total.

5. IMPACTE SOCIAL I CULTURAL

En realitat tot aquest univers d'espectacles, activitats i serveis als visitants que genera l'Aquelarre no podria fer-se si no fos amb la connivència i participació d'una gran part dels veïns de Cervera. El gruix de persones que fan les activitats són joves i gent gran de Cervera agrupats en entitats de cultura popular i tradicional. Aquests prenen el protagonisme d'espectacles, cercaviles, correfocs i música de percussió i animació.

Des del començament ja va ser aquest el component de la festa: ser organitzada i participada per la gent jove i els grups locals de cultura popular. Aquest fet definitori inicial ha perdurat fins ara i constitueix probablement el principal impacte que l'Aquelarre té a Cervera, l'impacte social i cultural.

La major part d'entitats de cultura popular i tradicional de Cervera estan organitzades sota el paraigua de Seny Major. Allí es reuneixen i coordinen les seves activitats durant tot l'any. Directament en l'organització de l'Aquelarre participen quatre grups vinculats a Seny Major: els diables Carranquers, els Geganters de Cervera i els grups de percussió Bombollers i Band Tokades. Un tercer grup de percussió cerverí, Sound de Secà, participa també a l'Aquelarre.

En total es pot considerar que a l'Aquelarre hi participen més de 300 persones vinculades a aquestes organitzacions. D'aquí surten els músics percussionistes, els diables, els geganters i, també els actors i actrius de les representacions teatrals.

En les converses mantingudes entre membres i responsables de les entitats de cultura popular s'ha comprovat la total unanimitat en aquests col·lectius a l'hora de defensar l'Aquelarre i sentir-lo com a part de la pròpia identitat de la ciutat de Cervera i del sentiment cerverí.

Un altre factor a tenir en compte és que aquesta participació a l'Aquelarre i l'impacte econòmic que genera actua favorablement en l'estabilitat econòmica de les entitats de la ciutat. D'una banda els grups artístics amateurs i professionals que hi participen es beneficien, a diferents nivells, dels ingressos que obtenen per la seva participació. A més, les barres dels bars, que aquest any s'han atorgat majoritàriament a entitats esportives i socials sense afany de lucre, els proporcionen uns ingressos importants per a les seves activitats corrents durant tot l'any. En l'edició d'enguany les entitats que han comptat amb barres de bar han obtingut una mitjana d'ingressos nets que poden situar-se entre els 1.200 i els 7.000 euros per entitat.

D'altra banda, s'ha comptabilitzat que el dissabte d'Aquelarre els veïns de la Segarra que van visitar la festa van ser 5.160, fet que representa el 25% del total d'habitants de la Segarra. Dit d'una altra manera, 1 de cada 5 habitants de la comarca de la Segarra eren el dissabte a la nit a Cervera a l'Aquelarre. Naturalment, si considerem la proporció de veïns de Cervera a l'Aquelarre aquest valor serà considerablement superior. Encara que no es disposa d'aquesta dada no seria agosarat afirmar que la meitat de la població de Cervera hi participa d'alguna manera, a l'Aquelarre.

A més, aquesta participació comprèn tot el ventall d'edats. Així, si l'edat mitjana és de 38 anys, pràcticament el 50% del públic assistent té una edat d'entre 26 i 45 anys. La resta se situa en els dos extrems (el 20% amb edats inferiors als 26 anys i el 28% amb edats superiors als 45 anys). Una festa majoritària i per a tots els públics.

Un altre fet fonamental per valorar l'impacte social de l'Aquelarre és el seu aspecte educatiu centrat al voltant de les activitats de l'Aquelarret. Aquest és l'apartat de l'Aquelarre dirigit als nens a partir dels 4 anys. Consisteix en tallers fets durant el mes d'agost on s'ensenya als nens els principis del treball dels diables i la creació d'objectes de la festa. Posteriorment, el dissabte d'Aquelarre, els nens participen en una cercavila juntament amb les seccions joves de diables i percussionistes de Cervera. Aquest any els nens de Cervera apuntats als tallers de l'Aquelarret van ser 67 i a la cercavila van participar al voltant de 200 nens. A totes les entrevistes fetes s'ha detectat un posicionament positiu dels pares i familiars respecte de l'Aquelarret, del qual es valora el fet formatiu, l'educació dels nens en els rudiments de la festa i els valors socials que aquesta posseeix.

6. IMPACTE I ESTRUCTURA ECONÒMICA

Per a l'estudi d'impacte econòmic s'ha considerat com a zona d'influència de l'Aquelarre la comarca de la Segarra. A la comarca i la seva capital, Cervera, és on els seus habitants fan la major part de transaccions econòmiques. A més, i segons el resultat de les enquestes i entrevistes fetes, és on els assistents a l'Aquelarre fan les seves despeses.

La comarca de la Segarra està situada estratègicament al mig de Catalunya amb importants vies de comunicació que la travessen i la situen a poc temps de viatge en cotxe de les principals capitals de comarca. Aquesta facilitat en els desplaçaments permet que l'Aquelarre pugui ser visitat des de pràcticament qualsevol indret de Catalunya en viatges d'anada i tornada el mateix dia.

La capital de la Segarra, Cervera (9.390 habitants) concentra la major part de l'activitat econòmica juntament amb Guissona (6.552 habitants), la segona ciutat de la comarca. En total, la comarca té 21 municipis i un total de 23.191 habitants. El cens d'habitants s'ha mantingut en constant creixement des de l'any 2000, gràcies principalment a l'arribada de persones immigrants a la comarca. Actualment la proporció de persones d'origen immigrant representa gairebé el 25% del total de la població.

De l'estructura econòmica de la comarca destaca la importància relativa del sector primari i l'industrial, sectors que hi tenen una proporció superior a la que tenen en el total de Catalunya. D'altra banda, la proporció del sector serveis és clarament inferior a la mitjana de Catalunya.

El PIB de la comarca a l'any 2008 va ser de 570.000.000 euros i, per habitant, de 25.300 euros, un 13% inferior a la mitjana de Catalunya. Tot i així, el creixement del PIB a la comarca en els darrers anys ha estat superior al de la mitjana de Catalunya. Tenint en compte que l'impacte econòmic de l'Aquelarre és de 761.337 euros, aquest representa el 0,063% del PIB anual de la comarca. El valor afegit brut de l'Aquelarre ha estat de 361.502 euros.

Aquest impacte econòmic traduït en creació de llocs de treball proporciona una xifra de 9,35 llocs de treball a jornada completa.

Un altre element a tenir en compte respecte de l'impacte econòmic és la millora del valor de la marca de la ciutat de Cervera que l'Aquelarre incorpora. No és objectiu d'aquest estudi calcular el valor de la marca Cervera i la contribució de l'Aquelarre, però totes les persones consultades li atorguen una influència considerable. La majoria de persones consultades afirmen que actualment els principals impulsors de la imatge de marca de Cervera són, per aquest ordre, el motorista Marc Márquez i l'Aquelarre. Amb tot, la publicitat gratuïta que els mitjans de comunicació de Catalunya donen a l'Aquelarre és una font important d'estalvi respecte a qualsevol campanya que es pugui fer per promocionar la ciutat arreu. Malauradament aquesta comunicació no arriba fora de Catalunya i el component de l'Aquelarre dins la marca Cervera no és conegut a la resta de l'Estat ni a l'estranger.

Respecte de l'Aquelarre, la principal debilitat del model econòmic de la comarca és el baix desenvolupament del sector turístic i, especialment, del sector hotelier. La comarca disposa de 291 places a hotels i hostals, i 309 places als establiments de turisme rural. En total 600 places per acollir totes les persones que viatgen a Cervera i volen dormir en un llit prop de l'Aquelarre. Una xifra extremament baixa i limitadora de qualsevol política referent a la millora del perfil dels assistents i l'allargament de la seva estada a la comarca.

7. RECOMPTE DELS ASSISTENTS

7.1 Total assistents

Per iniciar el càlcul de l'impacte econòmic de l'Aquelarre, en primer lloc s'ha calculat el nombre de persones que hi van assistir mitjançant el recompte dels participants. Tot i que l'Aquelarre és una festa que ocupa gairebé tota la setmana, de dimarts a diumenge, en referència a l'impacte econòmic s'han tingut en compte tres dies: divendres, dissabte i diumenge. Els altres dies no s'han tingut en compte ja que, segons les informacions de les persones consultades, dimarts, dimecres i dijous es fan activitats d'àmbit estrictament local i gairebé no hi ha visitants de fora de la zona d'influència econòmica de la Segarra.

El recompte dels participants s'ha fet utilitzant dues metodologies:

El divendres i dissabte, a partir de l'observació dels espais de la festa, **per densitat de superfícies ocupades**. Així, el recompte s'ha fet multiplicant les diferents superfícies ocupades pels espectadors per la densitat de persones a cadascuna d'aquestes superfícies.

El diumenge s'ha comptat exclusivament el nombre d'assistents a la Fira del Gran Boc, ja que aquesta va ser l'única activitat significativa de l'Aquelarre.

Així, els resultats obtinguts dels recomptes són els següents:

DIES D'AQUELLARRE	PERSONES ASSISTENTS
Divendres	2.732
Dissabte	12.556
Diumenge	4.523
TOTAL ASSISTENTS	19.811

Taula (1): Assistents a l'Aquelarre

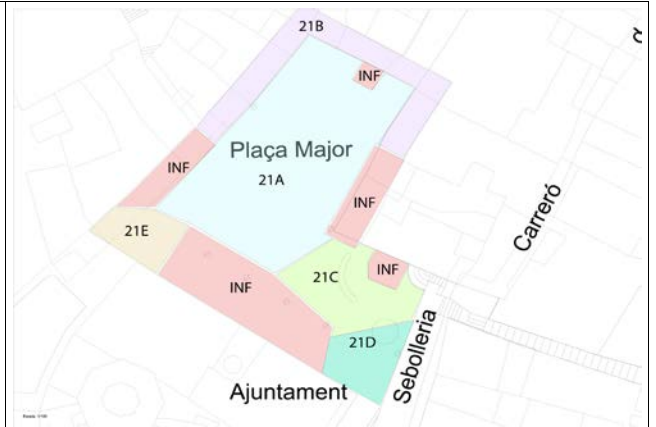
7.2 Recompte divendres

El divendres les activitats de l'Aquelarre es van fer a la plaça Major. El recompte es va fer en el moment en què es va considerar que hi havia el màxim nombre de persones a la plaça. Es va considerar que aquest moment era al voltant de les 01.30 h, durant el concert del grup Betagarri.

A les imatges següents es pot veure l'aspecte de la plaça Major en el moment del recompte i les àrees en què s'ha dividit la plaça en funció de la densitat de persones presents.

Foto (1): Plaça Major (divendres, 01.46 h). Jordi Prat

Plànol (1): Superfícies amb densitats diferenciades

A la taula següent es mostren les mides de les diferents àrees seleccionades, les densitats estimades d'ocupació de cadascuna de les superfícies i el total d'ocupació.

SUPERFÍCIES	SUPERFÍCIE (m²)	DENSITAT (pers./m²)	OCUPACIÓ (pers.)
21A	541,9	3,5	1.897
21B	172,34	1,5	259
21C	142,19	3	427
21D	81,88	1	82
21E	67,93	1	68
TOTAL	1.006,23	2,71	2.732

Taula (2): Ocupació a la plaça Major el divendres d'Aquelarre

7.3 Recompte dissabte

El dissabte de l'Aquelarre es va fotografiar el públic en el moment en què es va considerar que era màxima l'assistència. En aquest moment havia de coincidir que la majoria del públic estigués concentrat en un espai perfectament delimitat. Es va considerar aquest moment al voltant de les 01.00 h de la matinada.

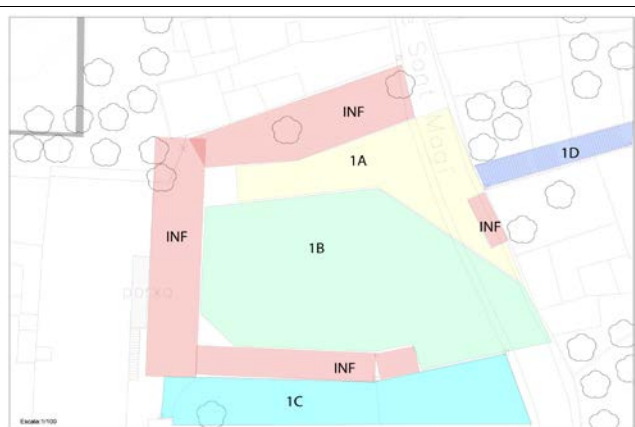
En haver-hi diferents actuacions al mateix moment, els espais es van fotografiar tots seguits en un període de 30 minuts. A més, es va fotografiar l'estat d'ocupació dels carrers que comuniquen els espais de la festa.

CAL RACÓ

En el moment de fotografiar la plaça de Cal Racó s'hi feia el concert del grup TerraTombats.

Foto (2): Cal Racó (dissabte, 00.38 h). Jordi Prat

Plànol (2): Superfícies amb densitats diferenciades

A la taula següent es mostren les mides de les diferents àrees seleccionades, les densitats estimades d'ocupació de cadascuna de les superfícies i el total d'ocupació. Cal tenir en compte que a les superfícies 1C i 1D s'ha comptat l'ocupació directament de les fotografies.

SUPERFÍCIES		SUPERFÍCIE (m ²)	DENSITAT (pers./m ²)	OCUPACIÓ (pers.)
1A	Cal Racó (plaça)	299,3	1	299
1B	Cal Racó (plaça)	834,29	3	2.503
1C	Cal Racó (Casa Estiu Mascle Cabró)			102*
1D	Cal Racó (carrer / escales)			75
TOTAL		1.133,59		2.979

Taula (3): Ocupació a Cal Racó

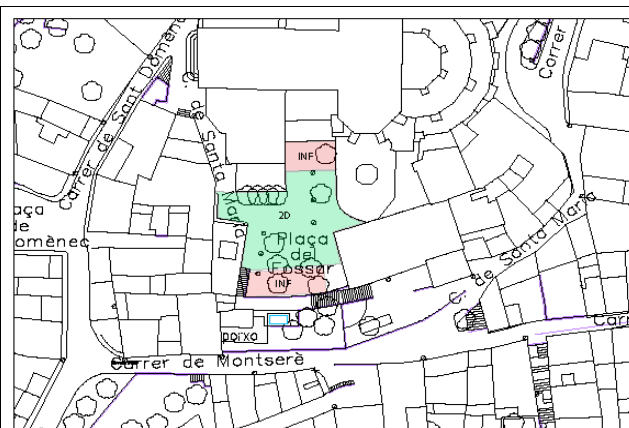
* Recompte directe

EL FOSSAR I ELS CARRERS DEL VOLTANT

En aquest grup s'ha contemplat la plaça del Fossar i els carrers de comunicació amb Cal Racó i la plaça Major.

Foto (3): El Fossar (dissabte, 00.49 h). Jordi Prat

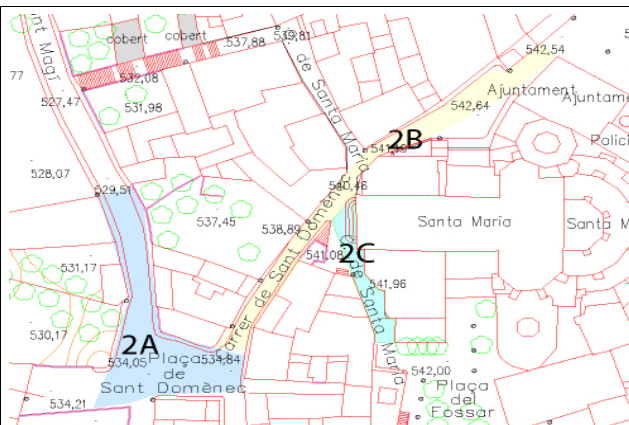

Plànol (3): Plaça del Fossar

Cal tenir en compte que a l'hora de fer el recompte, l'activitat del Fossar no havia començat encara.

Foto (3): Plaça de Sant Domènec (dissabte, 00.47 h). Jordi Prat

Plànol (3): Superfícies amb densitats diferenciades

A la taula següent es mostren les mides dels diferents carrers seleccionats, les densitats estimades d'ocupació de cada un d'aquests i el total d'ocupació. S'ha considerat per a tots la mateixa densitat igual a la de la plaça de Sant Domènec. Aquesta s'ha definit comptant directament a les fotografies.

SUPERFÍCIES		SUPERFÍCIE (m ²)	DENSITAT (pers./ m ²)	OCUPACIÓ (pers.)	
2A	Plaça de Sant Domènec / Sant Magí	510,23	0,24	120	Recompte directe
2B	Carrer de Sant Domènec	358,65	0,24	86	Mateixa densitat que a la plaça de Sant Domènec
2C	Carrer de Santa Maria	107,52	0,24	26	Mateixa densitat que a la plaça de Sant Domènec
2D	Fossar	342	0,24	82	Mateixa densitat que a la plaça de Sant Domènec
TOTAL				314	

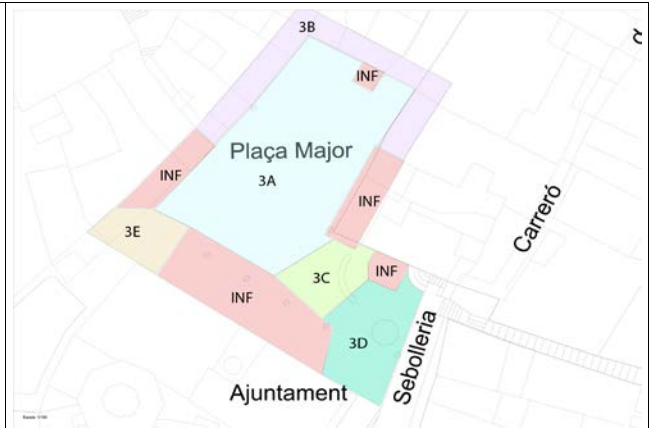
Taula (4): Ocupació del Fossar i dels carrers dels voltants

PLAÇA MAJOR

La Plaça Major estava en activitat completa amb el concert tradicional de la Salseta del Poble Sec.

Foto (3): Plaça Major (dissabte, 00.53 h). Jordi Prat

Plànol (3): Superfícies amb densitats diferenciades

A la taula següent es mostra la mida de les diferents àrees seleccionades, les densitats estimades d'ocupació de cadascuna de les superfícies i el total d'ocupació.

ÀREES	SUPERFÍCIE (m ²)	DENSITAT (pers./m ²)	OCUPACIÓ (pers.)
3A	547,31	3,5	1.916
3B	174,47	1,5	262
3C	78,14	3	234
3D	145,74	1	146
3E	70,64	1	71
TOTAL	1.016	2,59	2.628

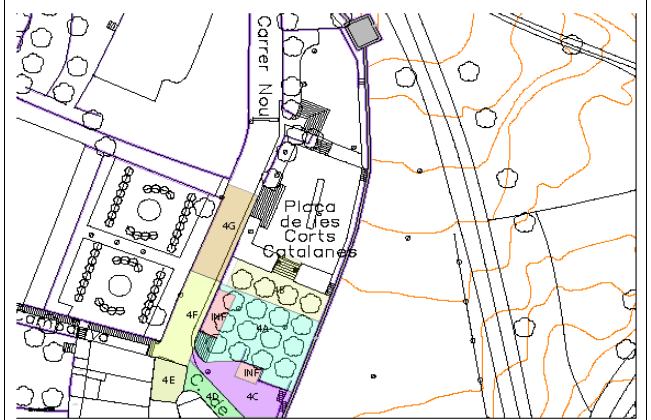
Taula (4): Recompte de la plaça Major

QUATRE BARRES

L'espai de les Quatre Barres és l'espai per als més joves amb música de discjòqueis.

Foto (4): Quatre Barres (dissabte, 01.10 h). Jordi Prat

Plànol (4): Superfícies amb densitats diferenciades

ÀREES	SUPERFÍCIE (m ²)	DENSITAT (pers./m ²)	OCUPACIÓ (pers.)
4A	259,21	3	778
4B	125,84	1,19	150
4C	108,27	0,55	60
4D	44,89	0,89	40
4E	47,28	0,5	24
4F	112,33	1,2	135
4G	117,25	0,5	59
TOTAL	815,07	1,53	1.245

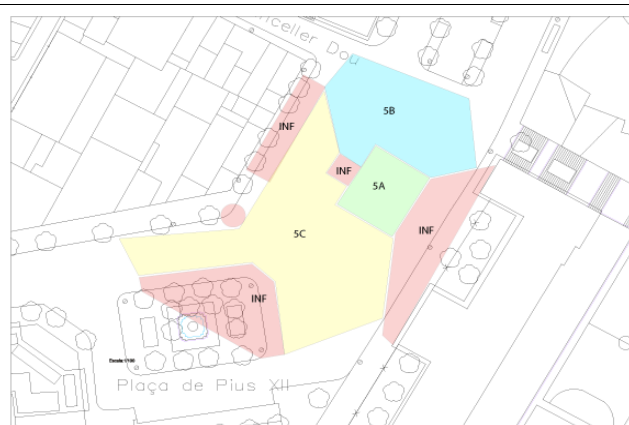
Taula (4): Recompte de les Quatre Barres

PLAÇA DE PIUS XII

A l'hora del recompte a la plaça de Pius XII actuava el grup de música Sr. Wilson i Freedom Street Band.

Foto (5): Plaça de Pius XII (dissabte, 01.20 h). Jordi Prat

Plànol (5): Superfícies amb densitats diferenciades

El recompte s'ha fet de la manera següent:

ÀREES	SUPERFÍCIE (m ²)	DENSITAT (pers./m ²)	OCUPACIÓ (pers.)
5A	166,53	2,5	416
5B	470,27	0,3	141
5C	948,42	0,5	474
TOTAL	1.585,21	0,65	1.032

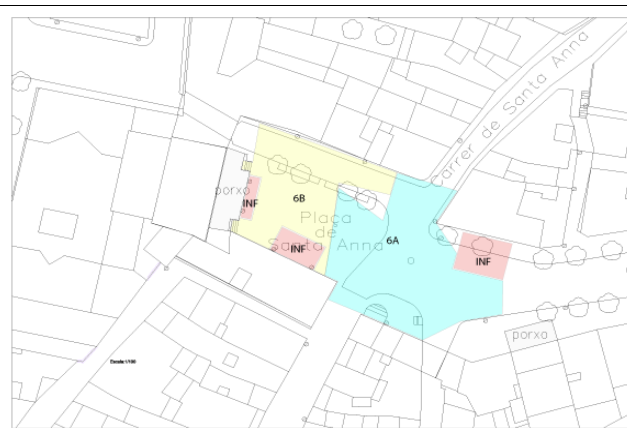
Taula (4): Recompte de la plaça de Pius XII

PLAÇA DE SANTA ANNA

En el moment de fer el recompte de la plaça de Santa Anna, aquesta havia aturat la seva activitat per donar pas a l'inici del correfoc a les 01.30 h. Per aquesta raó es va aplegar a la cruïlla del carrer Major i la plaça de Santa Anna la gent de la plaça amb els que van acudir a seguir el correfoc.

Foto (6): Plaça de Sant Anna (dissabte, 01.28 h). Jordi Prat

Plànol (6): Superfícies amb densitats diferenciades

El recompte s'ha fet de la manera següent:

ÀREES		SUPERFÍCIE (m ²)	DENSITAT (pers./m ²)	OCUPACIÓ (pers.)
6A	Plaça de Santa Anna	669,69	3	2.009
6B	Plaça de Santa Anna	396,99	0,5	198
TOTAL				2.208

Taula (5): Recompte de la plaça Santa Anna

CARRERS DE COMUNICACIÓ ENTRE ESPAIS

En aquest grup s'inclouen els carrers de comunicació entre els espais del centre de Cervera. S'han comptabilitzat les persones del carrer Major i el carrer Nou, que comuniquen els espais del centre amb els del barri antic; del carrer de Santa Anna i la plaça de la Universitat, que comuniquen la Fira del Gran Boc amb els espais centrals; i les de la Rambla de Lluís Sampere que comunica el nou espai a la plaça de Pius XII amb el centre.

Foto (7): Carrer Major (dissabte, 01.02 h). Jordi Prat

Plànol (7): Superfícies amb densitats diferenciades

El recompte s'ha fet de la manera següent:

	ÀREES	SUPERFÍCIE (m ²)	DENSITAT (pers./m ²)	OCUPACIÓ (pers.)
7A	Carrer Major	2.276,86	0,3	683
7B	Carrer Nou	1.251,40	0,3	375
7C	Rambla de Lluís Sampere	1.814,72	0,1	181
7D	Carrer de Santa Anna	879,88	0,3	264
7E	Plaça de la Universitat	791,53	0,3	237
	TOTAL	7.014	0,25	1.741

Taula (6): Recompte dels carrers del centre

Els valors de les densitats han estat calculats directament sobre les fotografies, a partir de requadrar superfícies mesurables i comptar directament sobre la fotografia. En els casos on no hi havia dades suficients s'han fet estimacions a partir de comparar l'ocupació amb altres espais on el càlcul era fiable.

FIRA DEL GRAN BOC

De la Fira del Gran Boc a les 01.30 h no es disposa de fotografies apropiades. En no tenir una referència visual s'ha estimat l'ocupació amb relació a una hora de màxima afluència. S'ha considerat que a les 01.30 h de la nit, l'ocupació de la Fira era la meitat respecte a un altre moment d'ocupació alta. Així, el recompte s'ha fet de manera manual a partir de fotografies fetes a les 19.45 h, hora considerada d'ocupació alta.

Foto (8): Mercat Productes d'Artesania (dissabte, 19.45 h)

Foto (9): Mercat Productes Esotèrics (dissabte, 19.45 h)

Així, les ocupacions a les diferents hores del dissabte són les següents:

Ocupació a les 19.45 h	820 persones
Ocupació estimada a les 01.30 h	410 persones

Taula(7): Ocupacions a la Fira del Gran Boc

7.4 Recompte diumenge

En ser el diumenge el dia de l'Aquelarre en què tota l'activitat se centrava a la Fira del Gran Boc, s'ha considerat que els assistents del diumenge a l'Aquelarre són els assistents a la Fira.

Com es veu en l'apartat 7.1, específic de la Fira del Gran Boc, els assistents el diumenge a la Fira van ser: **4.523 persones**.

8. IMPACTE ECONÒMIC VINCULAT

El primer element del càlcul de l'impacte econòmic és l'impacte vinculat. S'entén per impacte (o efecte) vinculat, la despesa que fan els visitants expressament atrets per l'activitat i que són de fora de la seva àrea d'influència. El càlcul es farà multiplicant el nombre de visitants per la despesa que fan aquests en tota la durada de la seva estada a la comarca de la Segarra.

Per obtenir les dades necessàries per fer el càlcul de l'impacte econòmic s'ha fet una enquesta als assistents.

8.1 Dades obtingudes de l'enquesta als assistents

Es van fer 438 enquestes als assistents de l'Aquelarre el divendres, dissabte i diumenge. L'error mostral de l'enquesta és del 4,63%.

8.1.1. Perfil dels participants

Els resultats de l'enquesta ofereixen el perfil següent dels visitants, en funció de la pernoctació a la Segarra:

MOSTRA	PERCENTATGE DE LA MOSTRA	TOTAL POBLACIÓ
Total mostra	Percentatge	Assistents totals
438	100,00%	19.811
Assistents amb pernoctació	Assistents amb pernoctació	Assistents amb pernoctació
103	23,52%	4.659
Assistents sense pernoctació	Assistents sense pernoctació	Assistents sense pernoctació
155	35,39%	7.011
Veïns de la Segarra	Veïns de la Segarra	Veïns de la Segarra
180	41,10%	8.141

Taula (8): Perfil dels assistents a l'Aquelarre

Com es veu a la taula anterior, més de la meitat (el 59%) dels participants a l'Aquelarre són de fora de la zona d'influència de la Segarra. La resta (el 41%) viuen a Cervera i comarca.

8.1.2. Despesa mitjana diària

A continuació es mostra la despesa mitjana diària dels visitants amb pernoctació i sense pernoctació.

Despesa mitjana diària total	29,43 €
Depesa mitjana diària visitants amb pernoctació	41,05 €
Despesa mitjana diària visitants sense pernoctació	27,90 €
Despesa mitjana diària veïns de la Segarra	24,07 €

Taula (9): Despesa mitjana diària

8.1.3. Pautes de consum dels assistents

A la pregunta als assistents sobre en quins espais de la festa o sectors econòmics de la ciutat han consumit o pensen consumir, les respostes han estat les següents:

Restauració (restaurants, bars, etc.)	75,80%
Fira del Gran Boc	62,10%
Oci nocturn	36,99%
Comerços locals	35,39%
Museus i propostes culturals	9,13%
Allotjament	7,76%
Altres	4,57%

Taula (10): Consum als serveis i espais de la festa

Així, la majoria de participants (75,80%) utilitza els serveis de restauració de la ciutat i la barra dels bars de la festa. Li segueix la Fira del Gran Boc (62,10%). A major distància hi ha l'oci nocturn (36,99%) i els comerços locals (35,39%). Cal dir que l'allotjament és un servei turístic de la ciutat i comarca amb escassa incidència en la festa. Evidentment, la raó és la manca de llits hotelers a Cervera i comarca.

Fent distinció entre els visitants de fora la Segarra i els veïns de la Segarra, el consum als diferents serveis de l'Aquelarre canvia lleugerament. A les següents dues taules poden apreciar-se aquestes diferències:

SERVEIS UTILITZATS / VISITANTS FORA	
Restauració (restaurants, bars, etc.)	77,13%
Fira Gran Boc	65,50%
Comerços locals	35,66%
Oci nocturn	32,56%
Allotjament	13,18%
Museus i propostes culturals	12,02%
Altres	3,88%

Taula (10): Consum als serveis i espais de la festa assistents de fora la Segarra

SERVEIS UTILITZATS / VEÏNS	
Restauració (restaurants, bars, etc.)	73,89%
Fira Gran Boc	57,22%
Oci nocturn	43,33%
Comerços locals	35,00%
Altres	5,56%
Museus i propostes culturals	5,00%
Allotjament	0,00%

Taula (11): Consum als serveis i espais de la festa veïns de la Segarra

Les diferències són petites, però significatives. Els participants a la festa de fora la comarca utilitzen més els serveis de restauració, els de la Fira del Gran Boc, els museus i les activitats i propostes culturals, i evidentment, els serveis d'allotjament. D'altra banda els veïns de la Segarra utilitzen més els serveis per a l'oci nocturn i comerços locals. Evidentment de les respostes dels veïns difícilment es pot destriar el comportament quotidià que tenen com a tals habitants, en aquest cas l'ús habitual del comerç.

8.1.4. Allotjaments

A la taula següent es presenta la distribució dels visitants amb pernoctació, segons el tipus d'establiment on van fer nit el dissabte a la Segarra.

TIPUS ALLOTJAMENT	PROPORCIÓ Pernoctacions	PERSONES ALLOTJADES DISSABTE
Cases familiars i amics	33%	974
Càmping	18%	530
Hotels, hostals i turisme rural	17%	502
Altres (càmping lliure, autocaravana)	15%	445
Segona residència	13%	384
Apartaments lloguer	4%	118
TOTAL	100%	2.953

Taula(12): Perfil assistents amb pernoctació per tipus d'allotjament

Primer de tot cal comentar que els resultats de l'enquesta ofereixen la dada que el 23% de visitants, 700 persones, pernoctaven al càmping. Aquesta no coincideix amb el valor real d'ocupació del càmping, que va ser (segons l'Ajuntament) de 530 persones. Com que no hi ha un altre càmping a la comarca, considerem que aquesta dada és incorrecta.

S'ha considerat aquesta diferència atribuïble a respostes que incloïen com a càmping l'acampada lliure, el fet de dormir al cotxe, etc. En ser l'Aquelarre una festa que acaba de matinada, és molt probable que molta gent jove no vagi a dormir a casa seva i ho faci als carrers, camps i prats de la comarca. A més, en l'apartat «altres», hi va haver gent que va donar respostes com: «acampada lliure», «al cotxe» o «autocaravana». Encara que sembla que aquest volum de gent que pernocta d'aquesta manera ha de ser elevat, a l'enquesta, l'apartat «altres» només va registrar un 10% de resposta.

Tenint en compte aquest raonament i passant les persones de més al càmping a l'apartat «altres» tipus d'allotjament, que entendrem com d'acampada lliure, els resultats definitius són els presentats a la taula anterior.

Amb les dades definitivament apuntades, es pot observar que la major part dels visitants estaven allotjats en cases de familiars i d'amics (33% dels visitants del dissabte). A més, si ens fixem en els visitants que s'allotjaven en segona residència (13%) es pot afirmar que gairebé la meitat dels visitants (46% dels visitants del dissabte, 1.358 persones) s'allotgen en cases particulars de Cervera i comarca.

D'altra banda, segons l'enquesta, hotels, hostals i turisme rural van allotjar el dissabte 502 persones, el 17% dels visitants que van pernoctar a la Segarra. Tenint en compte que les places disponibles a la Segarra d'aquest tipus d'allotjament és de 600, hi va haver una ocupació hotelera del 86%. Amb tot, en referència a hotels i hostals únicament, l'ocupació va ser del 100% als establiments de Cervera, segons dades facilitades pels mateixos establiments.

La taula següent mostra la mitjana de nits que s'allotgen a la Segarra els assistents que pernocten:

Mitjana nits d'allotjament	2,39
Segona residència	4,40
Casa familiars i amics	2,50
Lliure (pàrquing, autocaravana, etc.)	2,00
Hotel, hostel, turisme rural	1,94
Càmping	1,70
Apartament lloguer	1,67

Taula (13): Mitjana de nits allotjades, segons tipus d'allotjament

Com es pot veure, amb una mitjana de 2,39 nits de pernoctació a Cervera i comarca, el públic de l'Aquellarre allarga la seva estada poc més de les dues nits de la festa. Amb tot, són les persones que tenen una segona residència les que allarguen més la seva estada (4,40 dies), seguides per les persones que s'allotgen en cases de familiars i amics (2,50 dies).

8.2 Càlcul de l'impacte econòmic vinculat

L'impacte econòmic vinculat es refereix al total de despeses que els visitants de fora de la comarca de la Segarra fan durant la seva estada a l'Aquellarre.

A partir de les dades obtingudes a l'enquesta es pot fer el càlcul de l'impacte total vinculat. Aquest càlcul es fa multiplicant el nombre de persones assistents els tres dies (sense comptar els veïns de Cervera i la Segarra) per la seva despesa mitjana diària.

	Assistents totals (3 dies)	Despesa mitjana diària (€)	Despesa total (€)	Pernoctació afegida	TOTAL IMPACTE VINCULAT
Total	19.811		386.841,44 €		461.425,71 €
Amb pernoctació	4.659	41,05 €	191.241,73 €	0,39	265.826,01 €
Sense pernoctació	7.011	27,90 €	195.599,70 €		195.599,70 €
Veïns de la Segarra	8.141	24,07 €			NO COMPTABILITZA

Taula (14): Càlcul de l'impacte vinculat total

El coeficient «pernoctació afegida» fa referència a l'allargament de l'estada a la Segarra que fan els visitants amb pernoctació. Així, les dades obtingudes a l'enquesta mostren que els visitants amb pernoctació passen a la Segarra 2,39 nits. D'aquesta manera, en ser 2 nits les que s'estan comptabilitzant pels càlculs de l'impacte vinculat, els visitants amb pernoctació allarguen la seva estada un temps suplementari de 0,39 nits.

9. IMPACTE DIRECTE

L'impacte directe (o efecte directe) es calcula a partir del recompte de despeses de l'esdeveniment excloent les que es fan fora de l'àrea d'influència. Les despeses a tenir en compte en el càlcul inclouen la compra i el lloguer dels recursos de l'acte (productes, serveis, treball, etc.); tant despeses d'explotació com inversions.

Segons les dades facilitades per l'Ajuntament de Cervera, el pressupost provisional de despeses de l'Aquelarre ha estat de 170.911,99 euros.

Una vegada eliminades totes les despeses fetes fora de l'economia de la comarca, les que han tingut lloc dintre de la comarca han estat per valor de: 70.978 euros. Així podem considerar aquest valor com l'impacte econòmic directe de l'Aquelarre. Dit d'una altra manera: l'organització de l'Aquelarre injecta dintre l'economia local i comarcal una suma de 70.978 euros.

10. IMPACTE INDUÏT

L'efecte induït quantifica la repercussió de l'esdeveniment en l'economia local que no és atribuïble directament a l'acte. Les despeses de l'acte (despeses directes) i les dels visitants en el mateix esdeveniment, al comerç, restauració, allotjament, etc. de la regió (despeses vinculades) provoquen un estímul global en l'economia (efecte induït) de l'àrea de referència que «multiplica» el valor de les despeses directes i indirectes. La suma d'aquests tres valors és el que s'anomena impacte econòmic en la producció.

L'efecte induït es calcula a partir del multiplicador de la producció aplicat a la suma dels efectes directes i vinculats. Aquest valor aplicat a la producció es defineix com el nombre de vegades que un euro de despesa de l'esdeveniment o dels visitants s'incrementa, en una determinada àrea, abans que abandoni aquesta àrea o es converteixi en estalvi. Idealment el càlcul dels multiplicadors és una tasca complexa i costosa, fora de l'abast d'aquest estudi, per aquesta raó s'utilitzaran valors de multiplicadors acceptats com a vàlids en altres sectors de l'economia catalana com és el turisme, i contrastats amb altres estudis d'impacte nacionals i internacionals.

Els valors de multiplicadors que s'utilitzaran en aquest estudi són els que es desprenen del Compte Satèl·lit de la Cultura de Catalunya del 2005, publicat pel Departament de Cultura. Els valors que cal utilitzar són els següents:

- Multiplicador de la producció 1,43
- Multiplicador del valor afegit brut 0,679
- Multiplicador de l'ocupació 1,75599E-05

En el cas de l'impacte induït sobre la producció és:

- $\text{Impacte Induït} = (\text{Impacte vinculat} + \text{Impacte directe}) * 0,43$

Tenint en compte que:

- Impacte vinculat = 461.425,71 €
- Impacte directe = 70.978,31 €
- **L'impacte Induït és = 228.933,73 €**

11. IMPACTE ECONÒMIC TOTAL

L'impacte total sobre la producció de l'Aquellarre és el resultat de la suma dels tres tipus d'impactes ja definits i calculats en l'apartat anterior.

D'aquesta manera, l'impacte total sobre la producció de l'Aquellarre 2012 a la zona d'influència de la comarca de la Segarra ha estat de 761.337,75 euros.

També es calcula l'impacte econòmic de l'esdeveniment com l'augment del **valor afegit brut** (o millora de la renda) i la **creació de llocs de treball**. En els dos casos s'utilitzaran els mateixos valors de l'efecte directe i vinculat aplicant multiplicadors específics.

Es recomana com a multiplicador del càlcul del valor afegit brut 0,679, aplicat sobre la despesa directa i vinculada.

Pel càlcul de l'ocupació generada es recomana com a valor del multiplicador 1,775599E-05, aplicat sobre la despesa directa i vinculada.

En els dos casos els resultats són els següents:

El valor afegit brut incorporat per l'Aquellarre 2012 a la zona d'influència de la Segarra ha estat de 361.502,33 euros.

Els llocs de treball generats per l'impacte econòmic de l'Aquellarre 2012 a la zona d'influència de la Segarra han estat: 9,35 llocs de treball.

12. IMPACTE DE LA FIRA DEL GRAN BOC

La Fira del Gran Boc és l'apartat de la festa per a la trobada, la venda i la reflexió dels elements que constitueixen el seu eix vertebrador. La Fira, que obre dissabte i diumenge de l'Aquelarre, és l'espai preferit pels assistents a l'Aquelarre i és visitada pel 92% d'aquests. A més, econòmicament té un saldo positiu que reverteix en el conjunt de la festa.

12.1 Assistents a la Fira

Per conèixer el nombre de persones que van visitar la Fira, es va comptar durant cinc minuts les persones que entraven per l'únic accés obert al públic. Aquest recompte es va fer cada hora de les 15 hores que va estar oberta al públic.

A partir de les dades obtingudes i extrapolant els 5 minuts de recompte al total de l'hora en què es va fer el recompte, s'ha estimat el nombre total de persones que van visitar la Fira. A la taula següent es poden veure els resultats del dissabte:

	HORA	PERSONES / 5 MINUTS	PERSONES / HORA
1	17.20.00	148	1.776
2	18.20.00	142	1.704
3	19.20.00	253	3.036
4	20.20.00	223	2.676
5	21.20.00	256	1.536
5bis	21.50.00	208	1.248
6	22.20.00	157	1.884
7	23.20.00	388	4.656
8	00.20.00	82	984
9	01.20.00	74	888
10	02.20.00	31	372
TOTAL			20.760

Taula (15): Recompte de l'entrada de la Fira el dissabte

El diumenge les dades d'entrada van ser les següents:

	HORA	PERSONES / 5 MINUTS	PERSONES / HORA
1	17.20.00	127,00	1.524,00
2	18.20.00	94,00	1.128,00
3	19.20.00	165,00	1.980,00
4	20.20.00	113,00	1.356,00
5	21.20.00	153,00	1.836,00
TOTAL			7.824,00

Taula (16): Recompte de l'entrada de la Fira el diumenge

Així, el total de persones que van entrar a la Fira va ser de **28.584 persones**.

El resultat anterior no contempla si una persona va visitar la Fira més d'una vegada. Per conèixer el nombre de persones reals, úniques, que van visitar la Fira s'han utilitzat les dades obtingudes a l'enquesta als assistents a l'Aquelarre.

Segons les dades obtingudes a l'enquesta als assistents, aquests han fet una mitjana d'1,73 visites a la Fira. Aplicant aquest coeficient es pot calcular el nombre de persones úniques que van visitar la Fira:

PERSONES ÚNIQUES DISSABTE	12.000
PERSONES DIUMENGE	4.523
TOTAL PERSONES ÚNIQUES	16.523

Taula (17): Persones visitants úniques a la Fira del Gran Boc

Comparant les 12.556 persones comptades als espais de la festa el dissabte a la nit amb les 12.000 persones úniques visitants de la Fira, comprovem que gairebé totes (el 95%) les persones participants a la festa el dissabte visiten la Fira del Gran Boc.

A més, una altra dada coincident, a la pregunta de l'enquesta (vegeu apartat 3.1.3) sobre quins espais o activitats de l'Aquelarre ha visitat o pensa visitar, el 92% de les respostes manifesten que han visitat o pensen visitar la Fira del Gran Boc. Amb aquestes dades es pot afirmar que la Fira és l'espai més visitat de la festa on va pràcticament tothom que participa a l'Aquelarre.

Les 20.760 persones que circulen els dos dies per la Fira ho fan d'una manera tranquil·la sense gaires aglomeracions. Els patis de la Universitat de Cervera són amplis per donar cabuda a totes les persones que hi entren.

A l'apartat 7.3 (taula 7) s'ha fet un recompte aproximat de l'ocupació de la Fira a partir de fotografies. D'aquesta manera una ocupació alta de la Fira s'ha calculat a les 19.45 h del dissabte, en què aquesta ha estat de 820 persones.

12.2 Espais més visitats

A l'enquesta als visitants se'ls ha preguntat quins són els espais de la Fira que pensen visitar o que ja han visitat. Les respostes han estat les següents:

ESPAIS DE LA FIRA	PROPORCIÓ RESPOSTES
Mercat Productes Artesania	78,54%
Mercat Productes i Activitats Esotèriques	72,60%
Mercat d'Alimentació	68,49%
Teràpies	40,41%
Conferències i tallers	39,95%
No visita la fira	4,57%

Taula (18): Visites als diferents espais de la Fira

Com es pot veure a la taula anterior, una alta proporció de visitants (entre el 70% i el 80%, aproximadament) visita el Mercat d'Artesania, el de Productes Esotèrics i el Mercat d'Alimentació, amb poca diferència entre ells. Per darrere, al voltant del 40% dels visitants participen a les conferències i tallers, i a les teràpies. Al voltant del 5% manifesten que no pensen visitar la Fira, dada que corrobora les dades comentades en l'apartat anterior referents a l'assistència a la Fira i als espais de la Festa el dissabte.

12.3 Dades de consum

Tot i que la Fira és l'espai de l'Aquelarre que rep més visitants no és on els participants a l'Aquelarre fan la major part de les seves despeses.

Així, si el 95% dels assistents a l'Aquelarre van a la Fira, només el 62% manifesta consumir en els seus espais.

Aquesta dada varia si es té en compte el lloc de procedència dels visitants de la Fira. Així, el 57% dels veïns de la Segarra consumeixen a la Fira. D'altra banda, el 66% dels visitants de fora de la Segarra manifesten consumir a la Fira (vegeu taules apartat 8.1.3).

Per l'enquesta als visitants també sabem la proporció de la despesa que els visitants fan a la Fira. La taula següent mostra aquests valors:

TIPUS DE VISITANTS	MITJANA PROPORCIÓ DESPESA A LA FIRA
Tots els visitants	26%
Visitants sense pernoctació	34%
Visitants amb pernoctació	18%
Veïns de la Segarra	24%

Taula (19): Mitjana de la proporció de la despesa individual a la Fira, segons el perfil del visitant

Així, els visitants a l'Aquelarre gasten de mitjana el 26% del seu pressupost a la Fira. Els visitants sense pernoctació són els que dediquen una proporció superior del seu pressupost a la Fira. Els visitants amb pernoctació són els que hi dediquen la part més petita; aquest fet és perquè dediquen parts importants del seu pressupost a manteniment i allotjament (com es veurà en l'apartat següent).

13. IMPACTE ECONÒMIC

13.1 Ingressos per sectors

13.1.1. Contribució visitants de fora de la Segarra

Segons les dades obtingudes a l'enquesta als assistents s'ha conegut com distribueixen la seva despesa el total dels visitants.

A la taula següent es poden veure els resultats:

SERVEIS AQUELLARRE	PROPORCIÓ MITJANA DESPESA SENSE Pernoctació	PROPORCIÓ MITJANA DESPESA AMB Pernoctació
Restauració	56%	53%
Fira Gran Boc	34%	18%
Comerços	8%	16%
Altres	2%	3%
Allotjament	0%	10%
TOTAL	100%	100%

Taula (20): Distribució de la despesa dels visitants amb i sense pernoctació

La major part de la despesa té lloc al sector de la restauració, superior al 50% en els dos casos. En segon lloc, la principal despesa és a la Fira del Gran Boc, tot i que els visitants amb pernoctació redueixen la seva despesa a la Fira per incrementar la proporció de despesa a l'allotjament i al comerç.

Amb les distribucions de les despeses i a partir del total de despesa vinculada (calculada en l'apartat 8.2) es calcula quin és el volum total d'ingrés de cadascun dels serveis que utilitzen els visitants de fora de la Segarra.

En valors absoluts, a partir de l'impacte total vinculat, els diferents sectors econòmics ingressen a causa de l'Aquelarre les quantitats següents:

SERVEIS DE L'AQUELARRE	VOLUM D'INGRESSOS
Restauració	250.423,62 €
Fira de Gran Boc	114.352,58 €
Comerços	58.180,14 €
Allotjament	26.582,60 €
Altres	11.886,77 €
TOTAL	461.425,71 €

Taula (21): Ingressos serveis de l'Aquelarre dels visitants (amb i sense pernoctació)

Cal tenir en compte que en els ingressos al sector de la restauració hi ha incloses les despeses que els visitants fan a les barres dels bars de la festa. Tot i que moltes barres de la festa no es poden considerar del sector professional de la restauració, el que és cert és que s'abasteixen de subministradors d'aquest sector.

13.1.2. Contribució dels veïns de la Segarra

Encara que no comptabilitza per al càlcul de l'impacte econòmic i no es pot considerar com a tal, és interessant fer una aproximació a les despeses que els veïns de Cervera i la Segarra fan a l'Aquelarre.

Segons les dades de l'enquesta, els veïns de la Segarra gasten 24,07 euros per persona i dia a la festa de l'Aquelarre.

Així, tenint en compte que els tres dies de la festa hi participen (segons el recompte fet) 8.142 persones veïnes de la Segarra, **la despesa total d'aquestes persones a l'Aquelarre és de 195.966 euros.**

Segons l'enquesta, les despeses dels veïns de la Segarra a l'Aquelarre es distribueixen de la manera següent:

SERVEIS AQUELARRE	PROPORCIÓ MITJANA DE DESPESA VEÏNS DE LA SEGARRA
Restauració	67%
Fira de Gran Boc	24%
Comerços	6%
Altres	3%
Allotjament	0%
TOTAL	100%

Taula (22): Distribució de la despesa dels veïns de la Segarra

Així, el volum total gastat als diferents serveis de la festa pels veïns de la Segarra és:

SERVEIS AQUELLARRE	VOLUM D'INGRESSOS VEÏNS SEGARRA
Restauració	131.297,27 €
Fira de Gran Boc	47.031,86 €
Comerços	11.757,96 €
Altres	5.878,98 €
Allotjament	0,00 €
TOTAL	195.966,07 €

Taula (23): Ingressos serveis de l'Aquellarre de les despeses dels veïns de la Segarra

A la taula anterior es pot veure que la major part de la despesa la fan als serveis de restauració, molt probablement les barres dels bars de la festa, seguits a distància de la Fira del Gran Boc.

13.2 Contribució de l'Aquellarre al PIB de la Segarra

Per completar la recerca s'ha fet una aproximació al càlcul de la contribució que l'Aquellarre té al PIB de la comarca de la Segarra.

Les darreres dades que s'han pogut obtenir del PIB de la comarca de la Segarra són de l'any 2008.

- PIB Segarra 2008: 570.000.000 €

S'ha de tenir en compte que l'estructura econòmica de la Segarra ha canviat a partir de l'any 2008 principalment a causa de la crisi econòmica.

Amb tot, en un escenari del 2008 es pot afirmar:

PIB Segarra	570.000.000 €
Impacte total Aquellarre sobre el VAB	361.502 €
CONTRIBUCIÓ AL PIB DE LA SEGARRA	0,063%

Taula (24): Contribució de l'Aquellarre al PIB de la Segarra (dades PIB 2008)

Amb tot, podríem estimar el PIB de la Segarra el 2011 considerant que aquest ha seguit la mateixa evolució que la del conjunt de Catalunya. Per descomptat, aquest fet és poc probable i s'ha de prendre amb precaució, però pot presentar un segon escenari on molt probablement el PIB és inferior, encara que es manté l'impacte global de l'Aquelarre.

Tenint en compte que:

PIB català del 2008 respecte del 2011 és:	98,68%
Valor estimat del PIB de la Segarra 2011	562.497.358,00 €
Impacte total Aquellarre (2012)	361.502 €
CONTRIBUCIÓ AL PIB DE LA SEGARRA	0,063%

Taula (25): Estimació contribució de l'Aquelarre al PIB de la Segarra (dades estimades PIB 2011)

La diferència entre els dos escenaris és d'una mil·lèsima de punt, menyspreable per a l'objectiu d'aquesta recerca.

13.3 Factor multiplicador de la despesa pública

Un altre factor que cal tenir en compte és el que anomenarem *factor multiplicador de la despesa pública*. Aquest el definirem com el nombre de vegades que les aportacions econòmiques de les institucions públiques es multipliquen per l'impacte econòmic. Així, si considerem:

- Aportacions econòmiques de les institucions públiques (Ajuntament i subvencions d'altres organismes): 127.943 €
- Impacte econòmic de l'Aquelarre: 761.336 €
- Factor multiplicador de la despesa pública: 5,95

Així, la festa del Aquellarre multiplica en impacte econòmic a la comarca de la Segarra gairebé 6 vegades la inversió que fan les institucions públiques.

14. DADES DEL PÚBLIC ASSISTENT

A continuació es presenten un seguit de dades demogràfiques dels assistents a l'Aquellarre. Aquestes dades s'han obtingut a partir de les enquestes fetes als assistents.

14.1 Procedència

A les taules següents es pot observar la procedència dels visitants de l'Aquellarre. A la primera, els resultats estan agrupats per províncies de Catalunya, resta de l'Estat i procedència internacional.

PROVÍNCIES I ÀREES GEOGRÀFIQUES	PROPORCIÓ VISITANTS
Barcelona	46,15%
Lleida i Andorra	29,55%
Tarragona	17,41%
Girona	3,64%
Resta de l'Estat	2,43%
Internacional	0,81%

Taula (26): Distribució de l'origen dels visitants, segons províncies i àrees geogràfiques.

La major part dels visitants provenen de les comarques de Barcelona, seguides per les comarques de Lleida. D'altra banda, la presència de persones procedents de les comarques de Girona, de l'Estat espanyol i de fora de l'Estat és molt baixa.

La taula següent mostra la procedència dels visitants per comarques, províncies i estats. S'hi observarà que la procedència per comarques està molt repartida entre totes les comarques catalanes, això sí, destaca en primer lloc el Barcelonès i la comarca de l'Urgell, veïna de la Segarra.

COMARCA O PAÍS	PROPORCIÓ
Barcelonès	19,84%
Urgell	13,36%
Segrià	8,91%
Vallès Occidental	6,48%
Baix Camp	6,07%
Anoia	4,86%
Tarragonès	4,45%
Pla d'Urgell	4,05%
Baix Llobregat	4,05%
Bages	3,24%
Alt Camp	2,83%
Alt Penedès	2,43%
Maresme	2,02%
Vallès Oriental	1,62%
Conca de Barberà	1,62%
Baix Penedès	1,62%
Gironès	1,21%

COMARCA O PAÍS	PROPORCIÓ
Baix Empordà	1,21%
País Basc	0,81%
Selva	0,81%
Noguera	0,81%
Garrigues	0,81%
Garraf	0,81%
Baix Ebre	0,81%
Aragó	0,81%
Andorra	0,81%
Alt Urgell	0,81%
País Valencià	0,40%
Osona	0,40%
Irlanda	0,40%
Dinamarca	0,40%
Berguedà	0,40%
Astúries	0,40%
Alt Empordà	0,40%

Taula (27): Comarques, províncies i estats de procedència

14.2 Edats

Segons els resultats de l'enquesta als assistents, la mitjana d'edat dels participants a l'Aquelarre és la següent:

MITJANA EDAT	38,11
MITJANA EDAT HOMES	38,46
MITJANA EDAT DONES	37,8

Taula (28): Mitjana d'edat del públic participant de l'Aquelarre

Com es pot veure l'edat mitjana dels assistents a l'Aquelarre ronda els 38 anys, tant en homes com en dones.

Per franges d'edat, el percentatge de participants és el següent:

FRANGES D'EDAT (anys)	PROPORCIÓ
16 a 25	19,82%
26 a 35	25,12%
36 a 45	26,73%
46 a 55	18,20%
56 a 65	8,06%
> 65	2,07%

Taula (29): Franges d'edat del públic assistent a l'Aquelarre

Com es pot veure a la taula anterior l'edat del públic està distribuïda d'una manera molt uniforme. Es pot afirmar que el públic de l'Aquelarre és de totes les edats. Amb tot, gairebé el 50% del públic assistent té una edat d'entre 26 i 45 anys. La resta se situa en els dos extrems (el 20% amb edats inferiors als 26 anys i el 28% amb edats superiors als 45 anys).

14.3 Acompanyants

En resposta a la pregunta sobre si els enquestats anaven sols o acompanyats, com es pot veure a la taula següent, la majoria va afirmar que anaven a l'Aquelarre en família (51%) i un segon grup poc menys nombrós, que hi anaven amb el grup d'amics (43,26%). Pocs van respondre que hi anaven sols o amb un grup organitzat.

TIPUS D'ACOMPANYANTS	PROPORCIÓ
Amb altres familiars	51,30%
Grup amics	43,26%
Sols	4,26%
Grups organitzats	1,18%

Taula (30): Tipus d'acompanyants

D'igual manera que a la festa de l'Aquelarre hi participa gent de totes les edats, també es pot dir que l'Aquelarre és tant una festa familiar com una festa en què participen grups d'amics fora del nucli familiar.

La majoria dels assistents a l'Aquelarre formaven grups petits d'entre 2 i 3 persones (43%) encara que la proporció de persones que hi anaven en grups d'entre 4 i 6 persones era també elevada (38%).

GRUPS	PROPORCIÓ
2 a 3 persones	43,24%
4 a 6 persones	38,24%
7 a 9 persones	9,71%
10 a 15 persones	7,65%
> 15 persones	1,18%

Taula (31): Mida dels grups d'assistents

14.4 Perfil general dels visitants a l'Aquelarre

Com a conclusió de les dades demogràfiques obtingudes a l'enquesta als visitants de l'Aquelarre es pot afirmar que:

- Els visitants a l'Aquelarre de fora de la Segarra provenen de gairebé totes les comarques de Catalunya encara que la procedència és més gran del Barcelonès i les comarques properes a la Segarra.
- Els que es queden a dormir ho fan majoritàriament en cases particulars (de familiars i amics o segones residències, 46%), al càmping o en acampada lliure (33%). Només el 17% s'allotja en establiments hotelers o cases rurals de la comarca.
- Comptats tots els participants de l'Aquelarre, aquests presenten una mitjana d'edat de 38,11 anys encara que distribuïda molt uniformement entre els 26 anys i els 45 anys (50% dels participants).
- Els participants de l'Aquelarre van d'igual manera en grups familiars com en grups d'amics.
- Els grups estan formats per 2 o 3 persones, el 43% dels participants, i per 4 a 6 persones, el 38% dels participants.

15. Annex 1. Les entrevistes

Durant el mes de juliol i la darrera setmana d'agost es van fer tota una sèrie d'entrevistes a persones vinculades a la vida cultural, econòmica i administrativa de Cervera. Entre aquestes persones es va fer una selecció de persones vinculades directament a l'Aquellarre, tant com a organitzadors i participants, com en qualitat de beneficiaris de l'impacte econòmic que aquest representa.

En total es van entrevistar 23 persones, segons la llista següent:

Entitats culturals i administratives de Cervera:

ENTITAT	NOM
Ajuntament Cervera – Alcalde Regidor Aquellarre	Ramon Royes
Regidora promoció econòmica vicepresidenta del Consell Comarcal de la Segarra	Rosa Santana
Tècnic festes Ajuntament de Cervera	Esther Trilla
Tècnic festes Ajuntament de Cervera	Lydia Sánchez
Cia teatre Fadunito	Ferran Orobitg
Director artístic de l'Aquellarre i de la companyia de teatre Alea	Albert Parra
Fundador i antic director artístic	Pep Oriol
Diablers de Cervera – Carranquers	Joan Miret
Diablers de Cervera – Carranquers	Núria Turull
Grup de percussió femení Band Tokades	Mireia Brandon
Grup de percussió Sound de Secà	Robert Canela
Geganters de Cervera	Joan Piqué
Fira del Gran Boc	Joan Albert Cuadrat
Fira del Gran Boc	Montse Ortiz
Seny Major	Carles Sala

Empresaris de Cervera:

EMPRESA	NOM
Delegat de la Cambra de Comerç i Indústria de Lleida a Cervera	Pere Serra
Presidenta associació comerciants Endavant	Rosa Garcia
Cafeteria Llibreria Tastalletres	Ramona Boladeres
Hostal Bona-Teca i restaurant La Cosa Nostra	Juanjo Ceresuela
Hostal La Savina, restaurant L'Antic Forn, restaurant Bargues i Pub La Cova	Eugeni Ortiz
Hostal Bonavista	Josep Fonoll Clara Farran
Patisserie Colom	Jordi Talò
Bar Travel	Teresa Durán

16. Annex 2. La fitxa tècnica i el formulari

Fitxa tècnica enquesta assistents

Disseny de l'enquesta	Direcció del treball tècnic
Realització de l'enquesta	Vuit enquestadors facilitats per l'Ajuntament de Cervera i la Fira del Gran Boc, sota supervisió de la direcció del treball tècnic
Enquestes fetes	438
Nivell de confiança	95,5%
Error de mostreig	± 4,63%
Univers	Assistents a l'Aquelarre majors de 16 anys
Selecció de la mostra	Aleatòria
Lloc de les enquestes	Plaça Major, plaça de Santa Anna, plaça de la Universitat i recinte Universitat
Temps de realització	Divendres, dissabte i diumenge de l'Aquelarre, segons programació en períodes intermitents compresos entre les 19 h de la tarda i la 1 h de la matinada

Formulari de l'enquesta

Punt: Hora:

ESTUDI DE L'IMPACTE ECONÒMIC A CERVERA I LA SEGARRA ARRAN DE L'AQUELLARRE 2012. PERFIL DEL VISITANT I DESPESA GENERADA

Bon dia / bona tarda. Estem fent un estudi per conèixer l'opinió dels visitants de l'Aquelarre; seria tan amable de contestar unes preguntes?

Es garanteix l'anonimat i el secret estadístic de tota la informació que ens proporcioni i no es podran divulgar de cap manera les respostes individuals ni s'utilitzaran per a cap finalitat que no sigui l'elaboració d'un estudi d'opinió. Li agraïm la seva col·laboració.

Pregunta 1. ON RESIDEIX VOSTÈ? (SI ÉS CATALUNYA ESPECIFICAR MUNICIPI; SI ÉS ESPANYA, PROVÍNCIA, I SI ÉS ESTRANGER, PAÍS)

Lloc de residència:

Pregunta 2. VOSTÈ ÉS RESPECTE A LA SEGARRA:

- Visitant sense pernoctació
- Visitant amb pernoctació
- Viu habitualment a la segarra

Pregunta 3. A QUINA LOCALITAT S'ALLOTJA?

- Nom de la localitat
- Localitat de la Segarra
- Localitat de fora de la Segarra

Pregunta 4. EN QUIN TIPUS D'ALLOTJAMENT ESTÀ?

Hotel
Hostal o pensió
Càmping
Apartament lloguer
Casa de familiars i amics
Casa de turisme rural
Segona residència
Altres (esp.)
Ns/nc

Pregunta 5. QUANTES NITS PERNOCTA A LA SEGARRA?

(per a tothom)

Pregunta 6. QUINS ESPAIS O ACTIVITATS DE L'AQUELLARRE HA VISITAT O PENSA VISITAR?

Fira del Gran Boc
Aquelarre
Espectacle Cal Racó
Concerts específics
Correfocs
Quantes vegades?

Pregunta 7. FIRA DEL GRAN BOC: QUINS ESPAIS DE LA FIRA PENSA VISITAR O HA VISITAT JA?

Mercat de productes i activitats esotèriques (pati 2)
Mercat de productes artesanía (pati 1)
Mercat d'alimentació (exterior Universitat)
Teràpies
Conferències i tallers
No tinc intenció de visitar-ne cap

Pregunta 8. INDIQUI, SI US PLAU, SI DURANT LA SEVA ESTADA A CERVERA HA CONSUMIT O PENSA CONSUMIR EN ELS SEGÜENTS SERVEIS?

Fira del Gran Boc
Restauració (restaurants, bars, cafeteries, etc.)
Comerços locals
Museus i propostes culturals
Oci nocturn (bars de nit, discoteques, etc.)
Allotjament
Altres

Pregunta 9. INDIQUI, SI US PLAU, QUANT PENSA GASTAR PER PERSONA I DIA DE MITJANA, ELS DIES QUE PASSARÀ A CERVERA I LA SEGARRA (SENSE INCLOURE TRANSPORT).

... € (per persona i per dia)

Pregunta 10. INDIQUI, SI US PLAU, APROXIMADAMENT, COM ES DISTRIBUEIX AQUESTA DESPESA EN %.

Fira del Gran Boc
Restauració, bars i barres
Allotjament
Comerços locals
Altres (esp.)
Total 100%

Pregunta 11. SEXE

Home
Dona

Pregunta 12. EDAT

Pregunta 13. AMB QUI HA VINGUT ACOMPANYAT?

Sol
Amb altres familiars
Grup d'amics
Grup organitzat (club, associació...)
Altres (esp.)
Ns / nc

Pregunta 14. DIGUI'M, SI US PLAU, EL NOMBRE DE PERSONES AMB LES QUALS VIATJA,
INCLOENT-S'HI VOSTÈ MATEIX

OBSERVACIONS

ENTREVISTADOR

17. Annex 3. Bibliografia i altres referències

Alexandros Vrettos
The Economic Value of Arts & Culture Festivals / A Comparison of four European Economic Impact Studies
Maastricht : the author, 2006
<http://www.efa-aef.eu/newpublic/upload/efadoc/11/Comperative%20Analysis%20A.%20Vrettos.pdf>

Christopher Maughan i Franco Bianchini
The Economic and Social Impact of Cultural Festivals in The East Midlands of England Final Report

De Montfort University, Leicester
<http://www.efa-aef.eu/newpublic/upload/efadoc/11/Economic%20and%20social%20impact-final%20report.pdf>

Luís Cesar Herrero Prieto
Impacto económico de los macrofestivales culturales: reflexiones y resultados
Portal Iberoamericano de gestión cultural
http://www.gestioncultural.org/articulos.php?id_documento=302175

Generalitat de Catalunya
El compte satèl·lit de la cultura de Catalunya 2005
Generalitat de Catalunya / Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació – Institut d'Estadística de Catalunya
<http://www.idescat.cat/cataleg/?tc=c&idp=86&lang=es>

BOP Consulting
Edinburgh Festivals Impact Study 2011
BOP Consulting
<http://www.eventscotland.org/funding-and-resources/downloads/get/56>

Modest Fluvà Font, Ricard Rigall i Torrent, Albert Saló Mayolas
Protocol d'avaluació de l'impacte econòmic d'esdeveniments i institucions culturals
Departament de Cultura Generalitat de Catalunya
http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/SSCC/GT/Arxius%20GT/ESTUDIS_Protocol_avaluacio_impacte_econ_COMPLET.pdf
Frontier Economics
The feasibility of a live music economic impact study
Department for Culture, Media and Sport
<http://www.culture.gov.uk/images/research/feasibilitystudylivemusicimpact.pdf>

Pilar Pastor Eixarch, Isabel Arnas Andreu, María Muñoz Lafuente, Carlos Gómez Bahillo
Impacto socioeconómico de las fiestas del Pilar 2010
Ayuntamiento de Zaragoza – Área de Cultura
http://documentos.camarazaragoza.com/economia/destacados/05_impacto%20socioecon%C3%B3mico%20de%20las%20Fiestas%20del%20Pilar%202010.pdf

Corral, José A. (José Antonio)
¿Cómo ha ido la feria?" Estimación del impacto económico de acontecimientos turísticos : tres estudios de caso
Universidad de Murcia, 2009
<http://redalyc.uaemex.mx/redalyc/src/inicio/ArtPdfRed.jsp?iCve=39812474001>

Agustín Aróstegui Artetxe
El centro "Kursaal" y su impacto económico: un contraste metodológico
Cuadernos de Gestión. Vol 5 – Nº 1 – Año 2005. Instituto de Economía Aplicada a la Empresa de la Universidad del País Vasco
<http://www.ehu.es/cuadernosdegestion/documentos/516.pdf>

COFAE – Coordinadora de Ferias de Artes Escénicas del Estado Estudios de Ocio – Universidad de Deusto
Estudio sobre la actividad y las cifras de contratación en las ferias de 2008 y 2009. Estudio del negocio generado por las ferias de artes escénicas del estado
COFAE - Coordinadora de Ferias de Artes Escénicas del Estado – año 2011
<http://www.cofae.net/archivos/21081330017413.pdf>

Instituto de Estudios Turísticos
FAMILITUR – Encuesta de Movimientos Turísticos de los Españoles – Informe anual 2010
Instituto de Estudios Turísticos
<http://www.iet.tourspain.es/es-ES/estadisticas/familitur/Anuales/Informe%20anual%20de%20Familiar.%20A%C3%B1o%202010.pdf>

CERES – Investigació sociològica i de mercat
Estudi sobre l'impacte econòmic de la Fira Trapezi
TRAPEZI – CAER. Reus 2011
http://www.apcc.cat/media/upload/pdf//informe_impacte_trapezi_desglossat_editora_14_12_1.pdf

Jose Francisco Perles Ribes
Análisis de Impacto Económico de Eventos: Una Proyección a Fiestas Populares de Proyección Turística – Las Fiestas de Moros y Cristianos en Calpe
Cuadernos de Turismo 17 (2006) – Universidad de Murcia
<http://revistas.um.es/turismo/article/view/18011/17371>

Carles Murillo
Impacte Econòmic del Moviment Firal a Catalunya 2006
Universitat Pompeu Fabra – Observatori de Recerca sobre les Relacions amb Amèrica Llatina
http://www2.gencat.cat/docs/empresaiocupacio/01%20-%20Informacio%20Departamental/01%20-%20Departament/08%20-%20Estudis%20i%20estad%C3%ADstiques/Comer%C3%A7/Fires/Documents/Arxius/doc_37699635_1.pdf

Ana González Neira, Jesús Ramírez Picón
Impacto económico del XI festival de flamenco de Jerez
Fundación Provincial de Cultura – Diputación de Cádiz – 2008
http://www.dipucadiz.es/opencms/export/sites/default/dipucadiz/areas/cultura/servicios/observatorio/Publicaciones/Observatorio_Cultural._Impacto_econmico_del_Festival_de_Flamenco_de_Jerez_OK3.pdf

Dominic Shellard
Economic impact study of UK theatre
Arts Council England – 2004
http://www.artscouncil.org.uk/publication_archive/economic-impact-study-of-uk-theatre/

María Devesa Fernández, Luis César Herrero Prieto, José Ángel Sanz Lara
Análisis Económico de la Demanda de un Festival Cultural
Estudios de Economía Aplicada – vol 27.1 - 2009
<http://giec.blogs.uva.es/files/2012/02/eeadevesaherrerrosanz2009.pdf>

Gabinet d'Estudis Econòmics SA

El Potencial Econòmic del Turisme a l'Alt Penedès, el Baix Llobregat i el Garraf
Cambra de Comerç de Barcelona
http://www.cambrabcn.org/c/document_library/get_file?uuid=f72a2c57-8d09-4ba9-be34-85fa0dc33ef3&groupId=1533402

Gabinet d'Estudis Econòmics SA
Impacte Socioeconòmic del Turisme al Berguedà
Cambra de Comerç de Barcelona
http://www.cambrabcn.org/c/document_library/get_file?uuid=242c7b65-1747-480e-964f-3562eff8b3a7&groupId=1533402

Servei d'Avaluació i Qualitat. Oficina Tècnica de Turisme. Estudi de Turisme a Vic
Diputació Barcelona – 2010
<http://www.diba.cat/documents/74353/74446/turismelocal-fixters-visitantmramvic10-pdf.pdf>

Servei d'Avaluació i Qualitat. Laboratori de Turisme
Estudi Perfil del Turisme a Manresa. Fira Mediterrània
Diputació de Barcelona – 2011
http://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=77319c7d-2409-4405-b186-9a17c8a5ae56&groupId=74348

Francisco Juarez Rubio, Mercè Clop Gallart, Carmina Badia Roig
Enquesta sobre l'Impacte Econòmic i Anàlisi del Públic de la 20^a. Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga
Col·lecció de la Llotja, 7. (2001) Fira de Teatre Institut d'Estudis Ilerdencs Caixa de Catalunya
Àrea de Estudios y Análisis Económico de "la Caixa". Anuario Económico de España 2011. La Caixa
<http://www.anuarieco.lacaixa.comunicacions.com/java/X?cgi=caixa.anuari99.util.ChangeLanguage&lang=cat>

Departament d'Empresa i Ocupació. Gabinet Tècnic
Dossiers comarcals: Segarra
Generalitat de Catalunya. Desembre 2010
<http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaiocupacio>

Servei Estudis CatalunyaCaixa
Estimació del PIB Comarcal 2010: Segarra
CatalunyaCaixa 2011
http://www.catalunyacaixa.com/Portal/ca/Particulares/Anuario_Comarcal+Comarcal+2011?subtipus=6

Blanca Cuñé, Pep Oriol, Ramon María Razquin, Xavier Santesmasas, Albert Turull
Aquelarre de Cervera
Jornet – Llop – Pastor, SCP (arquitectes) – Any 2005

No hi ha autor
Dades d'Interès de la Ciutat de Cervera
Informe de la Cambra de Comerç de Lleida. Delegació de Cervera

